

Bolagsstyrningsrapport 2020

Tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan Jernhusens beslutsinstanser säkerställer effektiv styrning och att långsiktiga hållbara värden skapas, ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Bolagsstyrningsrapporten har granskats av bolagets externa revisorer.

Jernhusen AB (publ) är ett av flera bolag som tillkom som ett resultat av bolagiseringen av affärsverket Statens Järnvägar år 2000/2001. Jernhusen ägs till 100 procent av svenska staten. Bolagsstyrningen består av väl fungerande principer för att på ett effektivt och kontrollerat sätt styra och leda verksamheten. Genom tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och ledning skapas förutsättningar för att nå verksamhetens uppställda mål.

ÖVERGRIPANDE STYRNING AV JERNHUSEN

Styrningen av Jernhusen utgår från ett flertal externa och interna regelverk som finns beskrivna i illustrationen nedan.

I statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande (Ägarpolicyen) redogör regeringen för sin inställning i viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av samtliga statligt ägda bolag. Bland annat har beslutats att alla statligt majoritetsägda

bolag ska tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Koden tillämpas enligt principen »följ eller förklara«, vilket innebär att avvikelser från Koden är tillåtna men måste förklaras.

Enligt aktiebolagslagen och Koden ansvarar styrelsen för Jernhusens interna kontroll.

Bolagsstyrningsrapporten för 2020 är upprättad som en del av Jernhusens tillämpning av aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, Ägarpolicyen och Koden.

Rapporten är fastställd av Jernhusens styrelse och verkställande direktör. Bolagets revisorer har också genomfört en granskning av rapporten. Läs mer i Revisionsberättelsen på sidorna 84-87.

Avvikelser från Koden

Eftersom Jernhusen är helägt av svenska staten är vissa bestämmelser i Koden inte tillämpliga. Skälen för avvikelserna är att Jernhusen endast har en ägare medan Koden främst riktar sig till noterade företag

→ Händelser 2020

- Coronakrisens påverkan på Jernhusens hyresgäster och på Jernhusens ekonomi
- Nya finansiella mål och uppdaterad verksamhetsparagraf
- Kundrelationer och kundnöjdhet
- Nya strategiska mål för hållbart värdeskapande
- De stora projekten i Göteborg och Stockholm
- Övriga investeringar, avyttringar och strategier rörande fastighetsbeståndet.
- Verksamhetsutveckling och digitalisering
- Finansiell ställning och utdelning.
- Internkontroll och risker samt regelefterlevnad.

Styrelsen har under året huvudsakligen arbetat med frågor kring pandemin och dess konsekvenser för våra kunder. Fokus har också varit på våra stora projekt i Göteborg och Stockholm samt bolagets nya strategiska mål för hållbart värdeskapande. Under 2021 är vår förhoppning att pandemin mildras, marknaden för våra kunder successivt återvänder, resandet kommer igång igen och att det tas fortsatta steg i de stora projekten.

Kjell Hasslert
Styrelseordförande

med spritt ägande. Nominering av ordförande vid årsstämma, styrelseledamöter och revisorer sker enligt de principer som beskrivs i Ägarpolicy. Dessa ersätter Kodens regler avseende valberedning, vilka tas upp i regel 1.2-1.3, 2.1-2.7, del av regel 8.1 och 10.2. Valberedningen ersätts av ägarens nomineringsprocess.

Jernhusen redovisar inte styrelseledamöters oberoende i enlighet med regel 4.5-4.6. Dessa finns för att skydda minoritetsägare, vilket det inte finns behov av i helägda statliga bolag.

Ytterligare en avvikelse gäller delar av regel 1.1, avseende vid vilken tidpunkt som begäran från aktieägare att få ärende behandlat på stämma ska ha inkommit för att kunna tas med i kallelsen till stämman. Syftet med regeln är att ge olika aktieägare möjlighet att i god tid förbereda sig inför årsstämman och få ett ärende upptaget i kallelsen till stämman. I statligt helägda bolag saknas skäl att tillämpa regeln och publicering av information om aktieägarens initiativrätt sker därför inte.

Läs mer om Jernhusens bolagsstyrning, arbetsordning och instruktioner på www.jernhusen.se.

Ägarstyrning

Aktieägarens, det vill säga svenska statens, rätt att besluta i Jernhusens angelägenheter utövas vid bolagsstämman. Statens ägande i Jernhusen förvaltas av Näringsdepartementet.

Ägaren har på bolagsstämman beslutat om Jernhusens finansiella mål, vilka utgör ramverk för den verksamhet som bedrivs. Läs mer om Jernhusens finansiella och strategiska mål för hållbart värdeskapande och dess måluppfyllnad på sidorna 11 samt 14-15.

BOLAGSSTÄMMA

Bolagsstämman är Jernhusens högsta beslutande organ och det forum där aktieägaren formellt utövar sitt inflytande. Årsstämma ska enligt Ägarpolicyn hållas senast den 30 april varje år.

Enligt riksdagsbeslut har riksdagsledamöter rätt att delta vid vissa bolagsstämmor, däribland Jernhusens. Ägarpolicyn anger att även allmänheten bör bjudas in att närvara vid bolagsstämman.

Årsstämma 2020

Den senaste årsstämman ägde rum den 27 april 2020 i Stockholm. Ordförande var Kjell Hasslert, styrelseordförande i Jernhusen. Ägaren representerades av Linda Lausson från Näringsdepartementet. Riksdagsledamöter var inbjudna att närvara men med anledning av coronakrisen var i år inte allmänheten inbjuden.

Jernhusens uppdrag enligt bolagsordningen

»Jernhusen ska, inom ramen för affärsmässighet, utveckla, förvalta och äga fastigheter, tillhandahålla fastighetsrelaterade tjänster och andra tjänster med anknytning till kollektivt resande och godstransporter på järnväg samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Inriktningen av verksamheten ska vara på stationer, stationsområden med stationsnära stadsutveckling, depåer samt kombiterminaler. Bolaget ska, i samverkan med transportsystemets aktörer, bidra till att de av riksdagen beslutade transportpolitiska målen uppnås. Bolaget ska vara ledande i utvecklingen av ett effektivt och hållbart transportsystem i syfte att främja och stödja kollektivt resande och godstransporter på järnväg.«

Årsstämman beslöt bland annat att anta den föreslagna ändringen av verksamhetsföremålet i bolagsordningen samt om nya finansiella mål. Likt tidigare år beslöts även att Ägarpolicyn ska gälla för Jernhusen samt att godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition, vilket innebar att 219 miljoner kronor utbetalades till ägaren den 5 maj 2020.

Årsstämman omvalde styrelseledamöterna Kjell Hasslert, Anette Asklin, Kjell-Åke Averstad, Jakob Grinbaum, Anders Kupsu och Lotta Mellström samt valde Karolin Forsling och Louise König som nya ledamöter. Årsstämman omvalde även Kjell Hasslert till styrelseordförande.

Arbetsstagarorganisationerna har enligt svensk lag rätt att utse två representanter med suppleanter till styrelsen. Akademikerföreningen vid Jernhusen anmälde Charlotte Mattsson som ordinarie arbetstagarrepresentant och Ann Lindberg som suppleant i styrelsen.

Efter årsstämman 2020 bestod styrelsen av åtta stämموvalda ledamöter och två arbetstagarrepresentanter varav en suppleant. Av de stämموvalda ledamöterna är fyra kvinnor och fyra män.

Protokoll och annat material relaterat till årsstämman finns på www.jernhusen.se.

I september valde Karolin Forsling på egen begäran att lämna styrelsen för att undvika eventuella jävssituationer som skulle kunna uppstå då hon tillträtt som chef på ett annat fastighetsföretag.

Under 2020 hölls ingen extra bolagsstämma.

Årsstämma 2021

Nästa årsstämma kommer att hållas den 26 april 2021 i digital form.

STYRELSE

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Det är även styrelsen som kallar till bolagsstämma.

Valberedning/nomineringsprocess

Enligt Ägarpolicyn koordineras nomineringsprocessen av styrelseledamöter i statligt ägda bolag, som inte är marknadsnoterade, av Enheten för bolag med statligt ägande inom Näringsdepartementet. Enheten analyserar vilket kompetensbehov som finns utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar samt befintlig styrelsens sammansättning. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds.

Urval av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas och i enlighet med Jernhusens riktlinje för likabehandling, som ingår i personalpolicy. Syftet är att alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionshinder, etnisk och kulturell bakgrund eller religiös uppfattning, ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Den anger också att Jernhusen ska eftersträva en jämn könsfördelning i alla roller.

Styrelsens sammansättning

Styrelsens ledamöter och ordförande väljs av årsstämman för ett år i taget. Enligt Jernhusens bolagsordning ska styrelsen bestå av minst tre och högst åtta ledamöter utan suppleanter. I enlighet med Ägarpolicyn är inte vd eller någon annan person från Jernhusens ledningsgrupp ledamot i styrelsen.

Kompetensbredden inom styrelsen är god och innefattar olika områden med betydelse för Jernhusens verksamhet, utveckling och förhållanden i övrigt.

Nyvalda styrelseledamöter introduceras i Jernhusens verksamhetsinriktning, marknad, policyer och system för intern kontroll samt riskhantering.

Styrelsens sammansättning framgår på sidan 37.

Styrelsens uppgifter

Vilka ärenden som styrelsen ska behandla styrs i huvudsak av aktiebolagslagen och styrelsens arbetsordning, vilken fastställs varje år av styrelsen. Styrelsen ansvarar för att bolaget följer relevanta lagar, regler, policyer och riktlinjer, bland annat Ägarpolicyn samt Kodens.

Styrelsen beslutar bland annat om:

- Strategi, affärsplan och budget.
- Strategiska hållbarhetsmål.
- Utnämning, och vid behov avsättning, av vd.
- Policydokument såsom affärspolicy, policy för hållbart företagande (inklusive

Styrelse

Kjell Hasslert

Styrelseledamot sedan 2012 och styrelseordförande sedan 2013. Ordförande i investeringsutskottet sedan 2013 och i ersättningsutskottet sedan 2013.

Född: 1953

Utbildning: Socionom.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare, styrelseuppdrag.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i Lernia, RFSU, Solveco, Tölve, Operose och Warbro Kvarn. Styrelseledamot i Nils Oscar, Strängnäs kommunföretag och Mälardalens Tekniska Gymnasium.

Tidigare befattningar: Koncernchef Telge, Stadsdirektör Södertälje kommun.

Anette Asklin

Styrelseledamot sedan 2017. Ordförande i finans- och revisionsutskottet sedan 2017.

Född: 1961

Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i Inhouse Tech i Göteborg AB, GU Ventures AB och i RO-gruppen Förvaltning AB. Styrelseledamot i Elof Hansson Holding AB, Fabega AB och i Fondstyrelsen vid Göteborgs Universitet.

Tidigare befattningar: Finansdirektör Castellum AB, Finanschef Västra Götalandsregionen, flertalet tjänster inom Nordbanken/Götabanken.

Kjell-Åke Averstad

Styrelseledamot sedan 2018. Ledamot i investeringsutskottet sedan 2018.

Född: 1953

Utbildning: Civilingenjör Väg och Vatten KTH och Civilingenjörsprogrammet Handelshögskolan Stockholm.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare.

Tidigare befattningar: Projektledare Arlandabanen, Regionchef Banverket Göteborg och Stockholm, Projektchef Citybanan i Stockholm, Projektägare på Statens fastighetsverk samt Styrelseledamot Arlandabanen Projekt AB.

Jakob Grinbaum

Styrelseledamot 2013-2017 och från 2018. Ledamot i investeringsutskottet 2013-2017. Ledamot i finans- och revisionsutskottet sedan 2018.

Född: 1949

Utbildning: Fil.kand.

Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Spotlight Group AB, ATS Finans AB och Markets & Corporate Law Nordic AB.

Tidigare befattningar: Vice vd Nordea, ledande befattningar i Nordbanken (nuvarande Nordea).

Anders Kupsu

Styrelseledamot sedan 2013. Ledamot i investeringsutskottet sedan 2013 och i ersättningsutskottet sedan 2020.

Född: 1962

Utbildning: Civilingenjör KTH.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare, styrelseuppdrag.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i ETTTELVA Arkitekter AB. Styrelseledamot i IKANO Group Supervisory Board.

Tidigare befattningar: Vd Skandia Fastigheter, Affärsenhetschef Skanska Kommersiell Utveckling Norden, affärsenhetschef Skanska Bostadsutveckling Norden, Vice vd Skanska Sverige, Vd Skanska Fastigheter Stockholm.

Lotta Mellström

Styrelseledamot sedan 2017. Ledamot i ersättningsutskottet och finans- och revisionsutskottet sedan 2017.

Född: 1970

Utbildning: Civilekonom, Lunds Universitet.

Huvudsaklig sysselsättning: Ämnesråd och förvaltare vid Avdelningen för bolag med statligt ägande på Näringsdepartementet.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i LKAB och Swedavia AB.

Tidigare befattningar: Analytiker vid Enheten för bolag med statligt ägande på Näringsdepartementet/Finansdepartementet, Managementkonsult Resco AB, Controller inom Sydkraft- och ABB-koncernerna.

Louise König

Styrelseledamot sedan 2020. Ledamot i ersättningsutskottet sedan 2020.

Född: 1970

Utbildning: MSc in Environmental Sciences, University of Bath.

Huvudsaklig sysselsättning: Chef Hållbar Affärsutveckling Ramboll Sweden AB.

Tidigare befattningar: Hållbarhetschef Coop Sverige AB, Chef Hållbar Affärsutveckling KF, Affärskonsult Solberg Kommunikation, Flera uppdrag inom IKEA-koncernen.

Charlotte Mattsson

Arbetsgagarrepresentant sedan 2017.

Född: 1967

Utbildning: KY Fastighetsförvaltare.

Huvudsaklig sysselsättning: Förvaltare Teknik på Stationer Region Väst.

Andra väsentliga uppdrag: Förbundsstyrelseledamot i SACO-förbundet Trafik & Järnväg, ordförande i Akademikerförening vid Jernhusen.

Ann Lindberg

Arbetsgagarrepresentant, suppleant, sedan 2018.

Född: 1959

Utbildning: Civilekonom.

Huvudsaklig sysselsättning: Projektledare.

Andra väsentliga uppdrag: Vice ordförande i Akademikerförening vid Jernhusen.

Styrelsens sammansättning, mötesnärvaro samt utbetalda arvoden under 2020

	Antal styrelse-möten	Antal möten i ersättnings-utskottet	Antal möten i finans- och revisions-utskottet	Antal möten i investerings-utskottet	Arvode för styrelse-arbete, KSEK	Arvode för utskotts-arbete, KSEK
Kjell Hasslert (ordförande i styrelsen, ersättningsutskottet samt investeringsutskottet)	12/12	7/7		7/7	260,0	60,0
Anette Asklin (ordförande i finans- och revisionsutskottet)	12/12		9/9		125,0	40,0
Kjell-Åke Averstad	12/12			7/7	125,0	20,0
Jakob Grinbaum	12/12		9/9		125,0	30,0
Anders Kupsu	12/12	4/7		7/7	125,0	33,3
Lotta Mellström	12/12	7/7	9/9		-	-
Ingerd Simonsson	4/12	3/7		3/7	41,7	13,4
Louise König	8/12	4/7			83,3	13,3
Karolin Forsling	6/12			2/7	52,1	8,3
Charlotte Mattsson (arbetstagarrepresentant)	12/12				-	-
Ann Lindberg (arbetstagarrepresentant)	11/12				-	-

Utbetalt arvode avser kalenderåret 2020. Enligt stämmobeslut utgår inget arvode till ledamot anställd av Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentant.

skattepolicy), kommunikationspolicy, finanspolicy och personalpolicy samt instruktioner till vd.

- Ärenden som faller utanför den löpande förvaltningen enligt vd-instruktionen, exempelvis förvärv eller avyttring av verksamheter och särskilt betydelsefulla avtal.
- Investeringar över 25 miljoner kronor.

Styrelsen har ett ansvar för att säkerställa att bolaget respekterar de mänskliga rättigheterna, även om det operativa ansvaret utförs av bolaget under vd:s ledning. Styrelsen beslutar även om riktlinjer för likabehandling, som ingår i personalpolicy. Arbetet följs upp årligen i samband med medarbetarundersökningarna och i det systematiska arbetsmiljöarbetet. En lönekartläggning sker också vart tredje år.

Styrelsen ska årligen lämna en beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för riskhantering och intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen, se sidan 43.

Styrelsen ansvarar för att det finns effektiva system så att redovisning och förvaltning av finansiella medel håller hög kvalitet och kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen har en genomgång med revisorerna utan att någon från Jernhusens ledning är närvarande.

Styrelseordförande

Styrelseordförande ansvarar för att styrelsens arbete bedrivs effektivt, ser till att styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Vd och styrelseordförande stämmer av inför varje styrelsemöte vilka frågor som ska tas upp på mötet. Styrelseordförande ansvarar även för att skriftligt samordna styrelsens syn i förhållande till ägaren i frågor av avgörande betydelse för bolaget, samt att föra ägardialog avseende uppföljning av mål.

Styrelsearbetet under 2020

Under 2020 hölls tolv styrelsemöten, varav ett konstituerande möte. Det konstitue-

rande styrelsemöte hölls i samband med årsstämman och vid detta möte fastställdes styrelsens arbetsordning, instruktion för vd samt firmateckningsrätt. På det konstituerande mötet beslutas även arbetsordningen för respektive utskott som bereder vissa frågor till styrelsen. Formella beslut tas inte i utskotten utan i styrelsen. Fyra av styrelsens sammanträden ägde rum i samband med publicering av Jernhusens delårsrapporter och bokslutskommuniké.

Vid samtliga av årets styrelsemöten, förutom på det föregående konstituerande styrelsemötet, lämnade vd en lägesrapport och de utskott som haft sammanträde redogjorde för vad som diskuterats. Inför större beslut deltog medarbetare från Jernhusen för att ge fördjupad information till styrelsen.

Styrelsen har också träffat revisorn, utan närvaro av vd och ekonomidirektör/vice vd, vid ett tillfälle under året.

Styrelsen har under året diskuterat hur Jernhusen ska förhålla sig till sina hyresgäster i coronakrisen och vilken påverkan den har på bolaget och dess ekonomi. Nya finansiella mål och även nya strategiska mål för hållbart värdeskapande har både diskuterats och beslutats liksom hur dessa ska uppnås via satsningar i affärsplanen. Arbetsmiljö och andra säkerhetsfrågor har varit föremål för styrelsens diskussion.

Relationen till kunder och affärsmodeller har också varit återkommande ämnen på styrelsens agenda. Frågor som diskuterats är bland annat hur Jernhusen ska utveckla vår kundnära förvaltning och öka gods-transporter på järnväg.

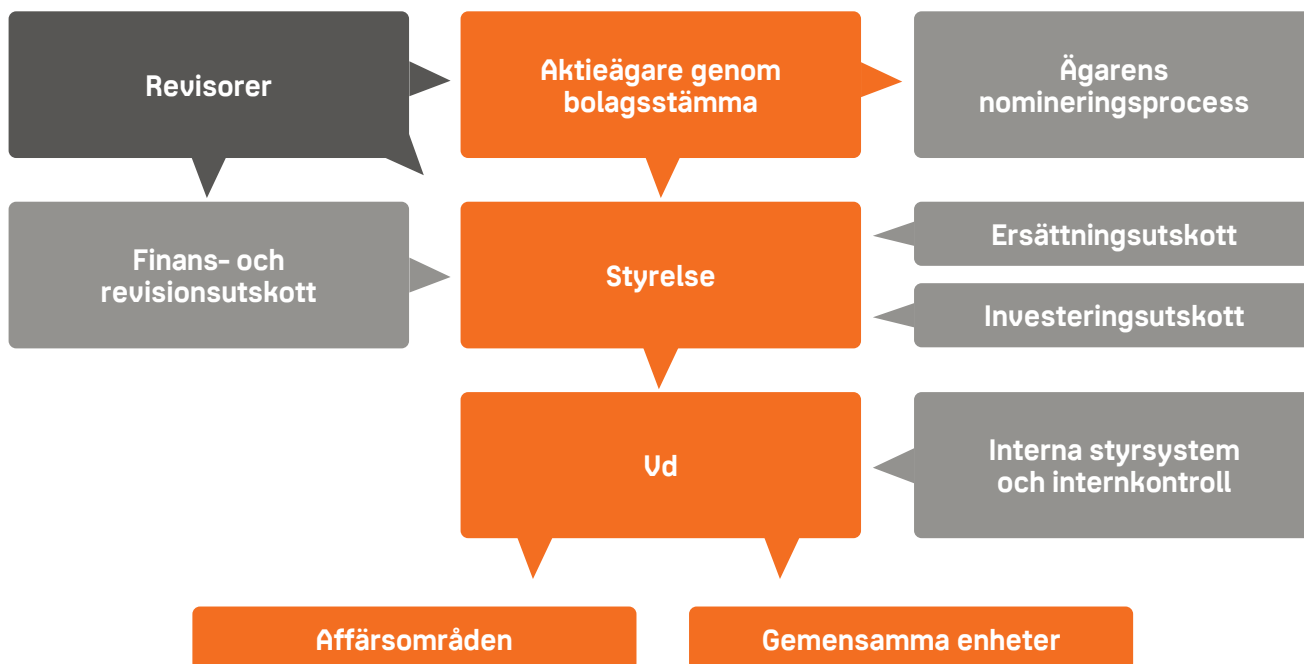
Andra frågor som diskuterats är arbetsmiljö samt internkontroll avseende bland annat finansiell rapportering samt mutor och bestickning.

Beslutade styrelsearvoden

SEK	2020	2019	2018	2017
Styrelseordförande	260 000	260 000	250 000	240 000
Styrelseledamot	125 000	125 000	120 000	120 000
Ordförande i finans- och revisionsutskottet	40 000	40 000	40 000	40 000
Ledamot i finans- och revisionsutskottet	30 000	30 000	30 000	30 000
Ordförande i ersättningsutskottet	30 000	30 000	30 000	30 000
Ledamot i ersättningsutskottet	20 000	20 000	20 000	20 000
Ordförande i investeringsutskottet	30 000	30 000	30 000	30 000
Ledamot i investeringsutskottet	20 000	20 000	20 000	20 000

Arvoden beslutas av årsstämman och avser arbete från årsstämman 2020 till årsstämman 2021. Ersättning utgår inte till ledamot anställd av Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentant.

Jernhusen styrningsstruktur

Exempel på styrande externa regelverk

- Svensk kod för bolagsstyrning
- Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande
- Årsredovisningslagen
- Aktiebolagslagen

Exempel på styrande interna regelverk

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning
- Instruktion till vd
- Uppförandekod
- Affärsplan och budget
- Policyer och relaterade riktlinjer:
 - Policy hållbara affärer
 - Finanspolicy
 - Kommunikationspolicy
 - Personalpolicy

En stående punkt på styrelsemötena är större investeringar och förvärv samt avyttringar, där styrelsen fattar beslut. Projekten står för en betydande andel av Jernhusens värdeskapande och styrelsen har under året diskuterat utvecklingen av Jernhusens stationsnära områden. Vissa projekt har varit återkommande i diskussionerna, bland andra Centralstationsområdet i Stockholm och Region City i Göteborg.

Styrelsen gör varje år studiebesök med koppling till Jernhusens verksamhet eller uppdrag. Under 2020 kunde inget sådant besök genomföras på grund av coronakrisen.

Styrelsens utskott

Jernhusens styrelse har valt att inrätta ett ersättningsutskott, ett finans- och revisionsutskott samt ett investeringsutskott. Medlemmarna i respektive utskott utses vid det konstituerande styrelsemöte som hålls direkt efter årsstämman.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottets huvudsakliga uppgifter är att bereda frågor avseende ersättningar och andra anställningsvillkor för vd och övriga ledande befattningshavare. Utskottet ska ha särskild uppmärksamhet på att regeringens principer för ersättning och

andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande och Koden följs. Utskottet följer också bolagets arbete med kompetensutveckling och successionsplanering.

Ersättningsutskottet består sedan årsstämman 2020 av Kjell Hasslert (ordförande), Lotta Mellström, Anders Kupsu och Louise König. Från Jernhusen deltar även vd och Chef HR och Kommunikation i alla möten.

Under 2020 sammanträdde ersättningsutskottet sju gånger och hade dessutom löpande kontakt i samband med anställning- och ersättningsfrågor.

Finans- och revisionsutskott

Finans- och revisionsutskottet ska säkerställa att den finansiella rapporteringen håller hög kvalitet. Det sker genom att utskottet granskar de finansiella rapporterna och revisionsrapporterna samt genom att utvärdera om Jernhusens internkontroll är tillräcklig.

Utskottet ägnar särskild uppmärksamhet åt att regeringens principer för extern rapportering för bolag med statligt ägande följs. Utskottet har även i uppgift att bereda och övervaka frågor kring finansmarknadsrisker och finansiering.

Finans- och revisionsutskottet utvär-

derar och rekommenderar val av revisor till styrelsen samt granskar och övervakar revisorns opartiskhet och självständighet samt att revisorsarvodet överensstämmer med offererat arvode.

Finans- och revisionsutskottet består sedan årsstämman 2020 av Anette Asklin (ordförande), Lotta Mellström och Jakob Grinbaum. I utskottets möten deltar Jernhusens vd och ekonomidirektör samt i många fall cheferna för Redovisning respektive Finans. Revisorerna deltar i samband med genomgång av de externa rapporterna samt revisionsrapporter.

Finans- och revisionsutskottet sammanträdde nio gånger under 2020. Vid tre av dessa möten deltog även bolagets revisorer.

Investeringsutskott

Investeringsutskottet har inrättats för att övervaka och bereda frågor kring Jernhusens investeringar och strategiskt viktiga affärer. Utskottet ansvarar också för att antagen affärspolicy efterföljs samt vid behov revideras och utvecklas.

Vid samtliga möten går investeringsutskottet igenom aktuella investeringar och avyttringar. Två gånger per år sker genomgång av projektrapporter och projektrevi-sionsrapporter.

Investeringsutskottet består sedan årsstämman 2020 av Kjell Hasslert (ordförande), Anders Kupsu och Kjell-Åke Averstad. I investeringsutskottets möten deltar normalt vd och Koncerncontroller samt vid behov projektansvarig och/eller affärsområdeschef. Under 2020 hölls sju sammanträden.

Styrelsens arvode

Arvode till styrelsens ledamöter beslutas av årsstämman. Årsstämman 2020 beslutade att arvoden för arbete i styrelse och utskott skulle lämnas oförändrade. Stämman fastställde även, liksom tidigare år, att ingen ersättning utgår till ledamot anställd av Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentant. Läs mer om arvoden i not 8.

Styrelsens egen utvärdering

Styrelsen utvärderar årligen sitt arbete. Utvärderingen syftar i första hand till att identifiera områden där styrelsearbetet kan förbättras. Resultatet rapporteras till Näringsdepartementet.

Även styrelseutskotten utvärderar årligen sitt arbete och drar slutsatser som sedan återspeglas till styrelsen.

För 2020 genomfördes utvärderingen genom diskussion av förberedda frågeställningar. Frågeställningarna handlade bland annat om relevansen av de frågor som behandlas på styrelsemöten och i utskott, om kompetensbehov, arbetsklimat, styrkor och förbättringsområden samt om eventuella fördjupningsområden under 2021.

REVISORER

Revisorernas uppdrag är att oberoende granska styrelsens och vd:s förvaltning samt bolagets och koncernens årsredovisning och bokföring. Revisorerna granskar även hållbarhetsrapporten översiktligt, i enlighet med årsredovisningslagen. Årsstämman väljer revisor och finans- och revisionsutskottet utvärderar och rekommenderar val av revisor till styrelsen.

Vid årsstämman 2020 omvaldes Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till revisorer,

med auktoriserade revisorn Helena Ehrenborg som huvudansvarig revisor. Uppdraget innehas till och med årsstämman 2021.

Revisorerna arbetar utifrån en revisionsplan och rapporterar löpande sina iakttagelser till finans- och revisionsutskottet. Revisorerna rapporterar till styrelsen i samband med att årsbokslutet och bokslutskommunikén fastställs av styrelsen.

Revisorerna inhämtar synpunkter från finans- och revisionsutskottet avseende Jernhusens risker, vilka beaktas i revisionsplanen. Under 2020 deltog revisorerna vid tre av finans- och revisionsutskottets möten, vid ett möte med styrelsen utan närvaro av personer från Jernhusens ledning, vid ytterligare ett styrelsemöte samt vid årsstämman.

STYRNING AV JERNHUSEN

Bolagsstämman har beslutat om bolagsordningen och de finansiella målen som utgör ramen för Jernhusens styrning. Inom det givna ramverket utövar styrelsen sin styrning främst genom att fastställa policydokument, instruktion till vd, verksamhetsmål och strategi samt affärsplan och budget.

Styrning utövas också via den beslutsordning som vd har fastställt. Beslutsordningen anger samtliga medarbetares befogenheter utifrån roll.

Jernhusens ledningssystem inkluderar ett certifierbart miljöledningssystem byggt på ISO 14001. I ledningssystemet förtydligas de policyer som styrelsen beslutat om genom riktlinjer, vilka fastställs av vd, och instruktioner, beslutade av respektive ansvarig i Jernhusens ledningsgrupp. Instruktioner utgör Jernhusens styrning i detaljfrågor, från markföreningar och energimätare till fakturering och tillgänglighet på stationerna.

Sedan 2010 används en koncerngemensam projektledningsmetodik, Jernboken. Denna inkluderar mallar, rutiner, beslutspunkter, krav på underlag för beslut beroende på projektets storlek etcetera. All projektverksamhet i Jernhusen ska utgå från Jernboken.

Jernhusens uppförandekod anger ramar för hur Jernhusens medarbetare, leverantörer och partners ska agera i affärssituationer. Chefer på alla nivåer ansvarar för att denna uppförandekod följs. Under 2020 har Jernhusen fortsatt arbetet med att ytterligare säkerställa leverantörers efterlevnad av uppförandekoden.

Hållbarhetsfrågor i Jernhusen

Ägarpolicyn anger att bolag med statligt ägande ska integrera hållbart företagande

i bolagsstyrningen och agera föredömligt inom området. Det framgår vidare att verksamheten ska drivas på ett sätt som gynnar en hållbar utveckling, det vill säga »en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov». Vägledande för arbetet är internationella riktlinjer, Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Av särskild vikt är att arbeta för en sund och säker arbetsmiljö, goda och anständiga arbetsvillkor, jämställdhet och mångfald, respekt för mänskliga rättigheter, minskad klimat- och miljöpåverkan, god affäretik, aktivt antikorrupsionsarbete, säkerställande av att missbruk inte sker av särställningen såsom bolag med statligt ägande samt ansvarsfullt agerande inom skatteområdet.

Därför har styrelsen fastställt Jernhusens strategiska hållbarhetsmål och antagit en policy för hållbart företagande där det bland annat slås fast att Jernhusen ska vara ett värderingsorienterat bolag. Hos Jernhusen ska hållbart företagande genomsyra hela Jernhusenkonzernen, med samtliga helägda dotterbolag, i beslut, planering, investeringar, inköp och rekryteringar. Hållbart företagande hos Jernhusen omfattar även verksamhet hos leverantörer, underleverantörer och andra externa parter som Jernhusen har affärsrelationer med.

Ledningsgruppen behandlar även regelbundet målen för att utvärdera och styra arbetet. Flera av de strategiska hållbarhetsmålen, exempelvis Attraktiv Arbetsgivare (AVI), är i sig en utvärdering av att styrningen leder till önskat resultat. Utvecklingen av de strategiska hållbarhetsmålen följs kontinuerligt upp av styrelsen genom elva mätetal och utvecklingen rapporteras kvartalsvis i bolagets publika delårsrapporter.

Läs mer om Jernhusens strategiska mål för hållbart värdeskapande på sidorna 12-17.

Affärsområden

Jernhusen är organiserat i tre affärsområden och tre gemensamma enheter. De chefer som leder de gemensamma enheterna samt affärsområdescheferna ingår i Jernhusens ledningsgrupp.

De två affärsområdena Stationer samt Depåer och Kombiterminaler äger, utvecklar och förvaltar Jernhusens fastigheter. Affärsområdet Projektutveckling förädlar och genomför byggnationer av utvecklingsfastigheter som ägs och förvaltas av de fastighetsägande affärsområdena. Läs mer om verksamheten på sidorna 18-29.

Helena Ehrenborg

Revisor i Jernhusen sedan 2017.
Huvudansvarig sedan 2017.

Född: 1965

Utbildning: Civilekonom

Andra väsentliga uppdrag: Revisor i Akademiska Hus, Specialfastigheter, HSB Riksförbund och Atrium Ljungberg.

Ledning

Kerstin Gillsbro
Vd

Anställd och i ledningsgruppen sedan 2010.

Född: 1961

Utbildning: Civilingenjör

Tidigare befattningar: Olika chefsbefattningar inom NCC, senast som vd NCC Boende.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Christian Berner Tech Trade, JM och Sweden Green Building Council.

Peter Anderson
Ekonomidirektör

Anställd och i ledningsgruppen sedan 2020.

Född: 1970

Utbildning: Civilekonom

Tidigare befattningar: CFO Hemfosa Fastigheter, Ekonomichef Kungsleden, CFO ICA Fastigheter, Ekonomidirektör Steen & Ström.

Åsa Dahl
Chef Affärsområde Stationer respektive Chef Hållbar Utveckling

Anställd 2008 och i ledningsgruppen sedan 2011.

Född: 1970

Utbildning: Magister nationalekonomi

Tidigare befattningar: Chef Affärsområde Depåer Jernhusen, Chef Strategisk utveckling Jernhusen, affärsutvecklare Jernhusen, konsult/avdelningschef Tyréns Temaplan.

Henrik Fontin
Chef HR och Kommunikation

Anställd och i ledningsgruppen sedan 2018.

Född: 1978

Utbildning: Magisterexamen i psykologi

Tidigare befattningar: Interim HR-direktör NMD/ Vitus Apotek, Interim Group HR Manager Bisnode, HR-chef Dagens Nyheter, Head of Talent Intelligence Swedbank, HR-chef Plantagen.

Anders Mellring
Chef Verksamhetsutveckling

Konsult och i ledningsgruppen sedan 2018.

Född: 1963

Utbildning: Civilingenjör

Tidigare befattningar: Interim CIO Gina Tricot, Interim CIO Scandic Hotels, Interim Sales & Marketing Director Verifone, Interim Director Product Management Verifone, Director R&D Cognos, Vice President R&D Frango.

Cecilia Pettersson
Chef Affärsområde Projektutveckling

Anställd 2017 och i ledningsgruppen sedan 2018.

Född: 1972

Utbildning: Civilingenjör

Tidigare befattningar: Affärsutvecklingschef vid affärsområde Stationer samt olika ledar- och chefsbefattningar inom NCC och JM.

Micael Svensson
Chef Affärsområde Depåer och Kombiterminaler

Anställd 2009 och i ledningsgruppen sedan 2012.

Född: 1961

Utbildning: Marknadsekonom

Tidigare befattningar: Olika chefsbefattningar inom SJ och Jernhusen.

Förändringar i ledningsgruppen under 2020

I september lämnade Jernhusens vice vd och ekonomidirektör Anders Bäck sin roll och Peter Anderson tog över som ekonomidirektör.

Gemensamma enheter

Tre gemensamma enheter med olika specialistkompetens stöttar affärsområdena:

Ekonomienheten driver affärsplane- och budgetarbetet samt bistår med specialister inom control, juridik, finans, skatt, redovisning och reskontra.

HR och Kommunikation driver och stödjer i frågor som berör kultur, ledarskap och personalpolitik för att bidra till en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare samt driver bolagets externa och interna kommunikation.

Verksamhetsutveckling driver och stödjer i frågor som berör organisation, strukturstyrning, IT och kontor.

Ud och ledningsgrupp

Ud leder tillsammans med ledningsgruppen Jernhusens dagliga verksamhet. Ud ansvarar för att styrningen sker enligt tillämpliga lagar och regler samt inom de ramar som styrelsen fastställt, bland annat i en skriftlig vd-instruktion. Instruktionen fastställs årligen av styrelsen och klargör vd:s ansvar för den löpande förvaltningen, former för rapportering till styrelsen och innehåll i denna, krav på interna styrinstrument samt vilka frågor som alltid kräver styrelsens beslut eller anmälan till styrelsen.

Under året sammanträdde ledningsgruppen 22 gånger för genomgång av resultat och prognoser samt för att behandla andra frågor av vikt. Ledningsgruppen ägnade stor uppmärksamhet åt coronakrisens påverkan där även en särskild arbetsgrupp tillsattes som har hanterat frågor om bland annat hyresrabatter och efterföljande av Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Ledningsgruppen har även hanterat frågor kring ekonomistyrning, övergripande affärsplanearbete, översyn av omkostna-

der, fastighetsportföljstrategi, arbetsmiljö, trygghet och säkerhetsarbete, utveckling av riskarbete och IT-system/digitalisering.

Ledningens sammansättning framgår på sidan 41.

Utvärdering av vd

Styrelsen utvärderar årligen vd:s arbete under det gångna året. Styrelseordförande håller därefter en genomgång med vd. Vid detta tillfälle analyseras om vd:s individuella mål uppnåtts och nya mål för det kommande året sätts upp. Styrelsens medlemmar får efteråt en redogörelse för vad som avhandlats och vilka slutsatser som dragits.

ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Jernhusens årsstämma beslutar om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare utifrån det förslag som styrelsen tagit fram. Jernhusen definierar ledande befattningshavare som medlemmar av ledningsgruppen. Beslutade riktlinjer överensstämmer med regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Riktlinjerna anger bland annat att den totala ersättningen ska vara rimlig, måttfull och bidra till god etik och företagskultur. Rörlig lön får inte utgå till ledande befattningshavare.

Beredning och uppföljning av frågor kring anställningsvillkor

Ersättning och andra anställningsvillkor till vd beslutas av styrelsen efter beredning av ersättningsutskottet. Ersättning till övriga ledande befattningshavare bereds av styrelsens ersättningsutskott på förslag från vd och beslutas av styrelsen.

Ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare ska följa de

riktlinjer som har beslutats av årsstämman. Innan beslut om enskild ersättning fattas ska det finnas skriftligt underlag som visar bolagets totala kostnad.

Styrelsen ska säkerställa att ersättningarna följer de riktlinjer som beslutats av årsstämma samt granska villkor för motsvarande statliga och privata företag med jämförbar storlek, komplexitet och omsättning som Jernhusen. Uppföljningar ska också regelbundet göras genom lönekartläggning.

Befintliga anställningsvillkor

Pension till vd byggs upp genom en premiebaserad pensionsplan, till vilken avsättning sker varje år motsvarande 30 procent av den pensionsgrundande lönen. Pensionsåldern för vd är 65 år enligt avtal. Övriga ledande befattningshavare omfattas av ITP-planen. Pensionsåldern är 65 år med möjlighet att arbeta vidare till och med 67 år enligt kollektivavtal.

För vd har avtal träffats om att avgångsvederlag utgår vid eventuell uppsägning från bolagets sida. Avgångsvederlaget motsvarar fast lön i 18 månader utöver uppsägnings tiden, vilken är sex månader.

Övriga ledande befattningshavare har en ömsesidig uppsägningstid om maximalt fyra månader och enligt avtal utgår avgångsvederlag under sex månader vid uppsägning från bolagets sida, vilket är i enlighet med riktlinjerna.

Ersättningsarna överensstämmer med regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande.

Ersättning till ledande befattningshavare under 2020 framgår av not 8. Jernhusen har även publicerat en separat ersättningsrapport som finns tillgänglig på jernhusen.se.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen och Kodex för den interna kontrollen avseende finansiell rapportering.

Ägarpolicyen anger att statligt ägda bolag ska vara lika väl genomlysta som noterade bolag. Jernhusen har även obligationer noterade vid NASDAQ Stockholm. Rapporteringen måste hålla hög kvalitet för att dels ge en god beskrivning av bolagets verksamhet, dels utgöra underlag för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av verksamheten och uppsatta mål.

Denna rapport har upprättats i enlighet med Kodex avsnitt 7.4 och aktiebolagslagen (ABL) kapitel 6, §6, och är avgränsad till den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Den interna kontrollen hos Jernhusen kan beskrivas med det etablerade ramverket COSO-modellen (the Committee of Sponsoring Organisations). COSO-modellen består av fem sinsemellan beroende komponenter: kontrollmiljö, riskhantering, kontrollaktiviteter, information/kommunikation samt uppföljning.

Intern kontroll och riskhantering är en del av styrelsens, och ledningens, styrning och uppföljning. Målet är att tillse att verksamheten styrs på ett så ändamålsenligt och effektivt sätt som möjligt, säkerställa en tillförlitlig finansiell rapportering, se till att tillämpliga lagar och regler efterlevs samt uppfylla uppsatta verksamhetsmål.

KONTROLLMILJÖ

Kontrollmiljön utgörs av Jernhusens policyer, riktlinjer, ansvar och befogenheter, strategi- och affärsplan samt budget. Medarbetarnas kompetens och den etik som styrelse och ledning kommunicerar skapar också kontrollmiljön.

Jernhusens interna kontrollstruktur är baserad på den ansvarsfördelning som fastställs av styrelsen i styrelsens arbetsordning samt instruktion till vd. Utskotten är beredande och utskotten har ansvar för att rapportera till styrelsen i enlighet med arbetsordningen. Vidare har styrelsen fastställt ett antal policyer (affärspolicy, policy för hållbart företagande, kommunikationspolicy, personalpolicy och finanspolicy) som definierar ansvar och åtaganden inom verksamheten. Skattepolicy ingår i policy för hållbart företagande och riktlinje för likabehandling ingår i personalpolicy. Genom arbetsordningen har styrelsen också defi-

nierat rutiner för rapportering, investeringar och avstämningar. Styrelsen har genom arbetsordningen också inrättat ett investeringsutskott som bereder större investerings- och avyttringsprojekt och rapporterar till styrelsen. Läs mer om styrelsens arbete på sidorna 36–39.

RISKHANTERING

Jernhusen arbetar med risker i alla processer samt har en strategisk riskmodell (SWOT-analys) som stödjer arbetet med att identifiera risker kopplade till bolagets mål. Identifiering av risker och omhändertagande av dessa sker på ett systematiskt sätt, i enlighet med försiktighetsprincipen. Med tydligt definierade roller och ansvar genomför bolaget aktiviteter för att minimera riskernas negativa effekter och tillvarata de möjligheter som riskerna samtidigt kan utgöra.

Modellen bygger på att risk är definierat som en känd osäkerhet och riskens sannolikhet och konsekvens bedöms utifrån en tregradig skala. Identifierade risker hanteras i den löpande verksamheten. Bolagsövergripande risker lyfts även till styrelsen och ledningsgruppen för extra fokus och för att aktiviteter enkelt ska kunna samordnas.

Läs mer om riskarbetet på sidorna 46–49.

KONTROLLAKTIVITETER

För att säkerställa att underlag till den finansiella rapporteringen håller hög kvalitet finns kontrollaktiviteter inlagda i Jernhusens processer. Dessa inkluderar exempelvis genomgång av budget, prognos och utfall, avyttringar, förvärv, investeringar och riskaktiviteter. Attester enligt av styrelsen beslutad attestordning, verifikationer, avstämningar och IT-system utgör också kontrollaktiviteter. Stickprovskontroller genomförs för att öka graden av tillförlitlighet.

Varje månad sammanställs en rapport till styrelsen där periodens utfall jämförs med budget och prognos. Rapporten beskriver även viktiga affärshändelser samt finansieringen. Styrelsen granskar också projektrapporter, projektrevisioner samt delårsrapporter kvartalsvis. Materialet bereds av finans- och revisionsutskottet samt investeringsutskottet.

Jernhusen har två externa konsulter

som på uppdrag av styrelsen reviderar projekt överstigande 100 miljoner kronor. Projektrevisionerna reviderar även mindre projekt på uppdrag av ledningen. Utöver projektrevisionerna finns resurser som vid behov används för intern verksamhetsrevision.

Styrelsens bedömning är att dessa resurser är tillräckliga och att det utöver detta inte behövs någon internrevisionsenhet. Bedömningen har gjorts utifrån bolagets affärsidé, planer och mål samt hur internkontrollen är utformad.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Den av styrelsen beslutade kommunikationspolicyen slår fast att all informationsgivning ska präglas av öppenhet och vara korrekt, relevant och tillförlitlig. Alla medarbetare har tillgång till policyer, riktlinjer och instruktioner på Jernhusens intranät. Genom artiklar på intranätet och vid de informationsträffar vid regelbundet håller med alla medarbetare betonas vikten av att följa de regler som finns och förändringar i regelverket uppmärksammas.

UPPFÖLJNING

Uppföljning sker genom övervakning och utvärdering av interna kontrollsystem samt rapportering av avvikelser. Bolagets revisor rapporterar sina iakttagelser från den översiktliga granskningen av delårsrapporten för januari–september samt från revisionen av årsbokslutet för styrelsen.

Uppföljningar för att säkerställa att den finansiella rapporteringen håller hög kvalitet görs av styrelse, finans- och revisionsutskott, vd, ledningsgrupp samt inom respektive affärsområde. Detta arbete fokuserar på uppföljning av ekonomiskt utfall och större avvikelser mot budget samt beslutade investeringar, större hyresförhandlingar, avyttringar, förvärv och andra viktiga affärshändelser.

Bolagets revisor rapporterar årligen till finans- och revisionsutskottet samt till styrelsen om sin syn på hur den interna kontrollen fungerar avseende den finansiella rapporteringen.